

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 12. MARCA ROKU 1799. we WTOREK.

EDYKT

Względem wynalezienia funduszów na polepszenie płacy dla Unter-Officerów i Żołnierzy służbę czyniących.

FRYDERYK WILHELM z Bożej łaski Król Pruski etc. Podajemy mocą wyroku niniejszego do wiadomości:

Poświęcając się z troskliwością nieustanną dla dobra wiernych poddanych naszych, nie mogło to nie zaistnieć czulej naszej bacznosci, że ta szanowna onych klasa, której nadewszystko powierzona jest obrona Państwa, i utrzymanie spokojności krajowej, która życie i zdrowie łoży dla powszechnego szczęścia i zabezpieczenia każdego jego własności: zaśluguje i wymaga polepszenia swej płacy, celem za spokojenia nienuchennych życia swego potrzeb.

Zold Unter-Officerów i Żołnierzy armii naszych, w czasie ułanowania swego był sflowany do małej pod ów czas ceny pierwszych artykułów życia. Lecz wydolkowanie i wzrost przemysłu krajowego, a przez to pomnożona masa gotowych pieniędzy, polepszone prywatnych majątki, i większa konsumpcja, sprawiły, że produkta i potrzeby życia, podniosły się do wyższej w pieniądzech wartości. Lubo zaś właściciel gruntu w takowym rzeczy położeniu więcej zyskuje niż traci; żołnierz atoli chociaż za pracę w czasach wolnych od służby podejmowaną przez podwyższoną robotników płacę zyskuje, traci jednak zawsze w czasie służby na żołdzie w wieku przeszłym ułanownym.

Służnie więc należało pomyśleć o sprofilowaniu takowej bezproporcji. W tym celu postanowiliśmy takowe dla unter-officerów i żołnierzy aktualną służbę czyniących, sflownie do oddzielnego wojsku przelanej ordynansu, nawet w czasie pokoju, lepszą naznaczyć płacę, która od pierwszego Czerwca roku bieżącego ma swój początek.

Lubo zaś celem uzupełnienia tych dobroczynnych zamiarów naszych, większą część potrzeb takowych asygnowaliśmy na zwyczajne dochody Państwa, jednakże także nieśli kraiom naszym sflowki, i inne potrzeby publiczne, niedozwalają z tego szczególnie źródła opędzić całej masy tych nowych wydatków. Dla załatwienia takowego niedostatku, zwróciliśmy uwagę naszą na wybór podatków i opłat, dotykających szczególnie majątniejszą obywateli krajowych klasę. Jako zaś my łami z domem naszym Królewskim, nie wahamy się pierwszy dać z siebie w tej mierze przykład; tak służnie po Wazallach i Poddanych naszych spodziewać się nam należy, że okazy także gorliwą iwą do tego gotowość, dźwigając na wspólnych swych barkach ciężar lepszego opatrzenia tej tak szanownej obywateliwa części. Osiara ta, którą czyni z siebie część Narodu, wolna dotąd od niektórych podatków, przywieźcie ją tym ściślej do ogólnego interesu, a inne klasy zachęca tym mocniej, aby swe ciężary z większą ponosili gorliwością.

Ciktorzym dawniej należała szczególnie obrona Państwa, winni są uformowaniu wojsk liniowych uwolnienie swoje od tego z tak znacznym nakładem sflowarzonego obowiązku.

Każdy zaś z obywateli w szczególności, winien jest również tej ustawie bezpieczeństwa osoby i majątku swego. Powody takowe, przywiodły nas do wydania następujących przepisów i urządzeń:

I. Poczynając od dnia w którym Edykt niniejszy ogłoszony będzie, uchylać się zupełnie wszelkie wyłączenia i wolności od opłaty podatku konsumpcyjnego, na towary i produkta do konsumpcji i użytku krajowego z zagranicy prowadzone, włożony; częścią podług ogólnych prawideł, częścią zaś za oddzielnymi przywilejami i paszportami nadane: tak, iż każdy bez excepcji winien będzie na przyszłość takowe opłacać podatki.

Wydaliśmy przeto rozkaz, aby od tego wżyskiego, co się używa i sflowadza z zagranicy dla nas i dworu naszego, podatki podług urządzenia były opłacane. Rownyż obowiązek wkłada się na Xiążęta i Xiężniczki Królewskiego domu naszego, także na wyższe i niższe rangi Duchowieństwo; obojętne Xiążęce, Magnatów, Szlachtę i possessorów dóbr szlacheckich: a w ogólności na wżyskich dotąd wolnościami tego rodzaju nadanych; bez różnicy, czyli na wsiach, lub w miastach mieszkających.

Gdy zaś niektórzy Possessorowie, Plebani i nauczyciele szkolni, zamiast uwolnienia od akcyz na Wino, odbierali dotąd bonifikacyę w gotowiznie; takowa więc będzie im wprawdzie opłacana z kals akcyzowych do dni ich życia: lub dopóty, póki terażniejsi possessorowie innym sposobem za to nadgródzeni nie będą: z tym wżyskim po ich zejściu, wolność ta uławać ma.

II. Handel wodny z zagranicą zbożem wszelkiego rodzaju i innymi produktami, należąc właściwie do sflowu życia obywateli miało, gdy oraz służna jest, aby każdy tym zarobkiem bawiący się, podatki nań włożone opłacał; stanowiąc więc, że eksyluacy dotąd od nich wyłączenia, również zupełnie uławać mają od dnia publi-

kacy Edyktu niniejszego. A zatem opłaty cła wodnego, Licenrow, Szluz, i inne tym podobne składane być muszą przez każdego w szczególności; nie excypując od nich ani Urzędników naszych ekonomicznych, ani Duchowieństwa, lub Szlachty, która także podatki od handlu swego z zagranicą prowadzonego bez oporu opłacać ma.

III. Od Win obcych wszelkiego rodzaju, będzie składany wyższy podatek (zaczynając od daty publikacji tego Edyktu) podatek ten w dawnych prowincjach wynosi ośm dobrych groszy od wiadra, a w nowych zbliża się do podatku w dawnych opłacanego. Słowem: Podatki pod różnemi nazwiskami dotąd opłacane, wraz z podwyższeniem teraz uchwalonym, składane będą na przyszłość podług Taryf dyrekcyom akcyzowym przesłanej.

IV. Akcyza naddatkowa, z terażniejszej tacy 1. grosz dobry 8. fennikow od talara podnosi się do 3ch dobrych groszy od talara. Podatek ten w sposobie, iak dotąd był opłacany, składany będzie od wszelkich opłat konsumpcyjnych i impołów, 12. dobrych groszy wynoszących z excepcją: Akcyz od Żyta na mąkę, od sflowu na piwo, od opłaty zsykowej; oraz innych na bydło, ogrody, rolę, i inne sposoby życia nałożonych podatków. Tu chcieliśmy zwrócić Oycowłkie nasze zamiary na to, aby przy podwyższeniu niniejszym podatków, uboższa klasa ludu oszczędzona była co do nienuchennych potrzeb życia.

V. Chociaż przy podwyższeniu opłaty na Wino, kalkulowano na aktualną onego konsumpcję, wiadomo jednak, że eksyluacy znaczne artykuły tego sflowu; potrzeba zatem, aby od zapasów Wina do handlu przeznaczonych, podwyższenie z prawa niniejszego było opłacane. Stanowi się więc, że każdy handlujący Winem, winien dopłacić wspomniany wyższy podatek, a od niego Akcyzę naddatkową, lub jeżeli z niemi rachunki są prowadzone, kwota takowego naddatku ma być wciągnięta w księgi rachunkowe, celem za spokojenia onej w sflowim czasie.

VI. Co do Prowincyow Welsfalskiej i Frankofilskiej, w których li urządzenie względem akcyz różne jest od innych Prowincyow, zachowujemy łobie dokładniejszą wydać przepisy, w iaki sposób też Prowincyone mają być po ciągnięte do tego podatku, stanowiąc jednak tym czasowie w lasce naszej, że to wżysko, co się mówiło w Edyckie niniejszym o uchylonych excepcjach i wolnościach, i tam do zupełnej winno być przyprowadzone exekucji.

Zalecamy naszemu Departamentowi Generalnemu Akcyz i Cła, mieć baczną iak nayusilniejszą na ulukrecznienie tego wżyskiego, co wyrokem niniejszym urządziliśmy; i szczególniej zaś starać się wszelkimi siłami o punktualne wybieranie postanowionych podatków, i do tego celu iak naydokładniejsze przez Kontrollerow utrzymywać rachunki.

Wżyskim zaś Kamerom Woienno-Ekonomiecznym, Dyrekcyom Cła, i Akcyz rozkazujemy, nie tylko urządzenie niniejsze do powszechny podać wiadomości, ale nadto przestrzegać z gorliwością obowiązków ich odpowiadających, aby iak nayściślej wykonane zostało.— Dan w Berlinie dnia 25. Stycznia 1799. Roku.

(L. S.) FRYDERYK WILHELM.

Baron de Heinitz, de Voss, de Hardenberg, de Struensee, de Schrötter.

z Londynu dnia 1. Lutego.

Ostatnią pocztą Irlandzką otrzymaliśmy wcale niespodziewaną wiadomość, iż na dniu 25 po odnowionych 14. godzin trwających sporach względem paragrafu w adresie do krola umieszczonego, w którym zaręczono być miało, iż ziednoczenie obu krolestw będzie wzięte pod rozważę, uchwalono, iż takowy paragraf wyznaczony będzie, a tak Unia w naypierwszym wprowadzeniu swoim większością 6. kresk w izbie niższej Irlandzkiej odrzuconą została. Za Unią było kresk 105 przeciw niej 111. Takowym zgodnym z konstytucją wyrokiem projekt ten przynajmniej na terażniejsze posiedzenie parlamentu uważać trzeba za sflowony. Cals miało Dublin obchodzić to zwycięstwo opozycji nad partją ministeryalną, powszechnym oświeceniem miasta przez całą noc, i naywyższymi okrzykami radości, które dla przyjaciół Unii bardzo nieprzyjemne skutki za sobą pociągnęły. Przez całą noc rozlegały się po powietrzu okrzyki zgromadzonego ludu. Następujące listy rzecz tę dokładniej objaśniają.— Z Dublinu dnia 26. Stycznia

to noy. Ziednoczeni Irlandczykwie, korzystając z niepomysłnych powodzeń zamiarów Rządu, dopuszczają się rozmaitych gwałtowności. Lud nakazywał, aby każdy dom był oświecony, i wybił okna nie tylko tam gdzie nie było światła, ale nawet napadał na domy tych, którzy nie byli przychylni insurgentom. Dom Pana Reynolds który odkrył konspiracyę dyrektoryatu wykonawczego Irlandzkiego, został zburzonym, chociaż był naywspanialej illuminowany. Major Skirr, który się w nim znajdował, strzelał z okien do ludu i 3. osoby zabił. Inny tłum ludu napadł na dom Pana Bailey z którego zaledwie familia przed gradem kamieni uchronić się mogła. Na ulicy Capell insurgenci uderzyli na patrol. W domie pocztu żadna sflowa cała nie została. Dom Pana Powercourt (lubo przeciw Unii będącego) został także zruynowany, za to, iż do usmierzenia insurrekcji w hrabstwie Wiklow wiele się przyłożył. Pojazd Pana Foster oratora był od ludu ciągnionym. Po kraju wszędzie mordy i rabunki są popełniane. Słychać, iż lord Cornwallis nas opuszcza, a Lord Auckland dawniej tu bawiący i świadomy sflowu naszych okoliczności miejsce iego zastąpi.— Inny list z Dublinu. Illuminacya i okrzyki radosne pociągnęły za sobą smutne skutki. Ponieważ kupy ludu napadały na domy tych, którzy Unią utrzymywali, iako to W. Kanclerza Lorda Castlereagh, Sir John Blaquiere, Lorda Ormonda etc. przeto strażę wszędzie rozestawiono, w zamku dwie aubice postawiono, zwołano na miejsca swoje wżyskich urzędników, i dano rozkaz kawalerji do rozproszania pospółstwa uzbrojonego w kamienie i zapalone race. Wielu zostało rannych i z obu stron nie mało trupa padło. Na ulicy Nassau jeden patron strzelał z okna swego do insurgentów. Dziś Kanclerz i mowca izby poszli do zamku z adresami obu izb, a za powrotem swoim ostatni (Pan Foster) był z okrzykami radości od ludu przyjmowany.

Każdy był ciekawy iak Pitt postąpi łobie po upadku planu iego w Parlamencie Irlandzkim. Po nadeszłej o tym wiadomości na dniu 31. Stycznia miał w izbie niższej długą, pełną sflowi mowę, która sflownęła powszechną wżyskich uwagę. W niej między innemi wyraził, „Za pierwszym podaniem planu mego względem Unii, sflowdziem, iż wyrok Parlamentu Irlandzkiego pomyslniejszym wypadnie. Przykro mi jest, iż przy naypierwszym roztrząsaniu został odrzuconym. Tymczasem Parlament Irlandzki ma w tej mierze prawo, dla którego jestem z ułanowaniem, i byłoby bardzo nierozsądną rzeczą w terażniejszym krytycznym i płodnym w wypadki czasie, mówić co takiego, coby ogień niezgody między obu narodami jeszcze bardziej zapalić mogło. Mam jednak pewne prawo, i czuję być obowiązkiem moim przelożyć terażniejszemu Parlamentowi, i zachować dla potomności zasady i pobudki, które nakłoniły rząd Angielski do użycia sflowdka, istotnie potrzebnego, w celu utrzymania bezpieczeństwa, i obu państw pomyslności, a który ieszcze przyjetym być może, jeżeli zimniejsza nad nim rozważa w Irlandyi rozpoczętą zflowanie. Potrzeba ściślejszych związków zewsząd jest uznana, tym bardziej teraz kiedy Francya stara się odłączyć od nas Irlandyę, i kiedy z łatwością swoje iakobińskie zasady może sflowczyć na dawnym systemacie Irlandzkim. Ta to jest droga, którą chce osflowić naszą potęgę, to iedyne przedmurze, ukształconego sflowa przeciw iey zamachom. Sciślejsze sflowiarzenie obu państw potrafiłoby siły nasze zebrać do iednego punktu, a tym samym zamiary nieprzy-

iaciela zniszczyć. Zaszła wprawdzie względem tego umowa w r. 1782. lecz coż przynieść może poprawa, dawne tylko znosząca bezprawia, a nie nowego na to miejsce nie stanowiąca? Dziś gdy jesteśmy wmięszani w wojnę jedyną w dziejach świata, wojnę wolności przeciw despotyzmowi, własności przeciw łupieżstwu, religii przeciw niedowiarstwu, porządku społecznego przeciw anarchii (wyrazy jeszcze za słabe do opisanie tej nędzy, którą oręż nieprzyjaciela rozszerza) dziś podług zdania największych filantropów w Europie, byłoby wielką korzyścią dla Anglii, gdyby ściślej z nią związkami z Irlandią i Skocją została. Czyż Anglia w teraźniejszej wojnie dostarczała pieniędzy i żołnierzy na obronę tych braci na tych (członowniczego imienia nie można znaleźć dla nich). Niemniejszy powód do unii jest wewnętrzne położenie Irlandii. Różnica religii, niedostatek rękodziel i kapitałów, sprzeczne interesy rozmaitych partii, taka to jest postać Irlandii, z której nieprzyjaciel chciał korzystać, a która przez żadne inne urządzenia zmienioną być nie może, iak przez jednolity Parlament. Zapyta mnie kto, co zyszcze Irlandyja przez Unię? odpowiem, zabezpieczenie wszystkich korzyści handlowych, tudzież prawodawstwa W. Brytanii. Już przez umowę w dawniejszym czasie zawartą, zyskała nie mało w handlu, dziś przez Unię jeszcze więcej pożytków odnieśli. Nie chcę iak jednak gwałtem przymuszać Irlandy do tych korzyści, lecz po zimnej rozprawie sama ie dobrowolnie przyjąć powinna. Co się tyczy zarzutów w tej mierze czynionych, najnędnieszy ze wszystkich jest ten, który utrzymuje, iż Parlament nie ma żadnego prawa do stanowienia względem tego punktu. Ta opinia zdaje się wypływać z systemu teraz w modę wszedłego samowładności ludu, który za naszych czasów jest źródłem wszelkich okropności wojennych i nędzy świata. Lud nie może w każdym razie zdania swego dawać, lecz władza powinna być wybranym osobom powierzona, które bez dalszej odpowiedzialności stanowią, co jest pożytkiem dla całości; że Irlandyja zrzecze się przez to swojej niepodległości, to jest istotną prawdą, lecz to równie dla niej honor, iak pożytki przyniesie. Gdyby była w stanie składać jeden niepodległy naród, miałaby więcej jeszcze trudności do pokonania, lecz z tak wielkimi korzyściami handlowymi, iakie w zjednoczeniu z Anglią odnieśli, może cień nad istotą przenosić? Gdyby nawet Parlament w Dublinie usiał, zostanie tam wszelako akademia, sądy etc. a miało równy wzrost w ludności i kwitnieniu swoim odnieśli, iak Edyburg po Unii.

Po tej mowie Pitt złożył rozmaite rezolucje względem fundamentalnych zasad zjednoczenia z Irlandią, które rzucił podać do tronu, i upraszczać króla ażeby ie rozkazał komunikować Parlamentowi Irlandzkiemu, dla dojrzałego onych roztrząśnienia. Ta propozycja została przyjęta większością głosów 140, przeciwko 15. Rezolucye te są następujące:

I. Dla zapewnienia głównych interesów W. Brytanii i Irlandii, oraz dla zagruntowania siły i zrędości Państwa, przyzwolitą jest rzeczą przedsięwziąć sposoby, które iak najdogodniej zmierzają do połączenia obu królestw W. Brytanii i Irlandii w jedno królestwo, podług układu i warunków iakie będą mogły postanowić Parlament względem obu królestw.—II. Zdaie się być przyzwolitością, ażeby zaproponować za najpierwszy akt mający służyć za zasadę zjednoczenia, iż królestwa W. Brytanii i Irlandii, są połączone w jedno królestwo pod nazwiskiem Królestwo zjednoczone W. Brytanii i Irlandii.—III. Iż zdaje się także rzeczą przyzwolitą, ażeby następstwo do monarchii zjednoczonego królestwa, zostało dla obu królestw postanowione i ograniczone, iak jest teraz przez trwające Prawa, i pod warunkami jednoci między Anglią i Skocją.—IV. Iż zdaje się także rzeczą przyzwolitą, ażeby zjednoczone królestwo było reprezentowane w jednymże Parlamencie nazwanym Parlamentem zjednoczonego królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii.—Iżby w pomienionym Parlamencie mogła zasiadać i wotować pewna liczba Parów duchownych i świeckich, oraz członków izby niższej, która liczba ustanowiona będzie przez akta wzajemnych Parlamentów.—Iżby pomienione członki były wybierane i zwolowane podług sposobu przepisanego aktem Parla-

mentu Irlandzkiego poprzedzającego Unię; i żeby członki które zasiadać i wotować będą w Parlamencie zjednoczonego królestwa, wykonywały ciągle przyzwoite, i składały oświadczenia iakich wymagań Prawa od Parlamentu W. Brytanii i Irlandii, poki od tegoż Parlamentu inne w tej mierze nie nastąpi rozrządzenie.—V. Iż zdaje się także rzeczą przyzwolitą.—Ażeby Kościoły Angielskie i Irlandzkie, oraz ich nauka, obrządki, karność i przepisy były zachowywane podług praw teraz postanowionych.—VI. Iż zdaje się także rzeczą przyzwolitą iżby we wszystkich wypadkach stosownych do handlu i żeglugi w portach i miejscach należących do W. Brytanii, oraz we wszystkich mających związek z Traktatami które J. K. Mość lub iego sukcesorowie z zagranicznymi mocarstwami zawierają będą, ażeby mieszkańcy Irlandii mający iednakowe prawa, uważani byli w iednakim względzie z poddanymi W. Brytanii.—Iż między W. Brytanią i Irlandią nie będą nakładane żadne opłaty od przywozu i wywozu towarów, które teraz od podobnych opłat są wolne; iż na inne wchodzące i wychodzące towary postanowiona będzie na czas ograniczony równa i umiarkowana taxa, przepisana przed Unią przez obydwie Parlamenta, a która po upłynionym tym czasie, ma być równo dla obydwóch królestw zmieniona, nie mogąc iak by nigdy powiększoną.—Iż wszystkie rzeczy które na przyszłość będą w przypadku wprowadzenia z zagranicy do W. Brytanii, będą mogły być z iednego do drugiego królestwa przywożone, i będą podpadać tym samym ustawom, iak gdyby ie profito z zagranicy sprowadzano.—Iż w przypadku gdy iaki towar z rękodziel iednego z dwóch królestw pochodzący, podlegałby wewnętrznej opłacie, postanowiona będzie szala należytej taxy, dla przeszkodzenia zdarzeniom nierówności; iżby wszystkie inne handlowe produkty, oraz te któreby nie zostały urządzone przed Unią, stosownie do winnego rolnictwu i rękodzielnictwu krajowemu zachęcenia, będą w swoim czasie urządzone przez zjednoczony Parlament.—VII. Iż zdaje się także rzeczą przyzwolitą—ażeby opłata procentu lub funduszu umarzających celniejszych długów przez obydwie królestwa przed Unią zaciągnięte, czyniona była z osobna przez W. Brytanią i Irlandią.—Iż przez ograniczoną liczbę lat przyszłe zwyczajne koszty złączonego królestwa w czasie wojny i w czasie pokoju, będą podejmowane wspólnie przez W. Brytanią i Irlandią, podług proporcji przed Unią przez wzajemne Parlamenta mające być postanowioną.—Po upłynionym zaś tym czasie te propozycye nie będą mogły być odmienione iak tylko podług prawideł i zasad, iakieby przed Unią były postanowione.—VIII. Iż zdaje się także rzeczą przyzwolitą, ażeby wszystkie Prawa, mające swoją moc w czasie Unii, i wszystkie sądy cywilne i duchowne w obydwóch królestwach postanowione, zostały w tym samym stanie, lecz zawsze podległe odmianom, iakie zjednoczony Parlament osądzi potrzebą wprowadzić.

Wielu powstało przeciw temu projektowi mianowicie P. Sheridan, G. E. Lawrence, lecz to nic nie przeszkodziło do wzięcia projektu w deliberację.

Wszystkie listy z Hiszpanii i Portugalii donoszą, iż Dwór Madrycki został nakoniec przymuszony zezwolić na naleganie Dyrektoryatu, i że 80. tysięcy wojska Francuzkiego mają przechodzić przez kraje Króla Hiszpanii dla opanowania krajów Królowy Portugalickiej, które syn jest iego następcą i zięciem. Przejście ich nie będzie przez najkrótszą drogę. Wędą do Hiszpanii przez Katalonię. Tym sposobem Madryt będzie im na drodze. Armia Francuzka podzieli się w marszu na kolumny w każdej po 5. tysięcy ludzi. Dowodzenie tym wojskiem oddane jest Generalowi Augereau.

Oddalenie się od służby Xcia Lafoens Wujka Królowy, Feld-Marszałka armii Portugalickiej, powinno być uważane za dowód, iż Portugalia nie podchlebia sobie unięknąć wojny lądowej. Wiadomo jest, iż ten Pan który miał wielkie u Dworu znaczenie, niezgadzał się z zamiarami Ministrów, i że uczynił niepożytecznym bawienie Xcia de Waldeck w Portugalii.—Z tych samych listów dowiadujemy się, iż P. de Scabra Minister interesów wewnętrznych złożył także swoją dymisję, a Hrabia i Hrabina de Zenobio, na prośbę Ministra iednego zagraniczne-

go Dworu, zostali aresztowanymi we dwa dni po swoim do Lizbony przybyciu. Minister Austriacki dopomina się o uwolnienie Hrabiego iako poddanego Cesarzkiego. Pada na nich podejrzenie, iakoby chcieli dopomóc nieprzyjacielowi do łatwiejszego wniknięcia do Portugalii.—Król Angielski mianował Pana Karola Arbuthnot na miejsce P. Karola Goddard, generalnym konsulem do Portugalii, a P. Alexandrą Cockburn agentem i konsulem przy cyrkule niższej Sazonii i miastach Hamburgu, Bremie, i Lubece.—General Cuyler i General Tarleton którzy wyjeżdżają na obcięcie komendy nad armią polkową w Portugalii, udali się już do Portsmouth gdzie wleżą na okręty.

General Maitland i Pułkownik Grant wyjechali do zjednoczonych stanów żąk popłyną do Jamaiki, wioząc oni traktat podany przez Generala Touffaint-Louverture, gdy ustąpiono z wyspy St. Domingo, a w którym Rząd poczynił niektóre odmiany. Wiadomo jest, iż General Murzyn wysłał kommissarzy do Filadelfii, i mniemają tu, iż G. Maitland i Pułkownik Grant przeznaczeni są na rozpoczęcie z kongresem negocjacji względem St. Domingo. Gdyby ta wyspa nadto mocna, ażeby mogła być zawojuowaną, lecz niezdolna własną utrzymać się siłą, przylączyła się do sprzymierzenia Amerykańskiego, dostarczyłaby iey pożytecznych produktów za protekcją nie mniej dla siebie zyskową, i zachowałaby swoją niepodległość, nie zagrażając rewolucyją zarazą ślędzkim osłodom.—Dnia 14. p. m. przybył do Nowego Jorku kommissarz od G. Touffaint-Louverture do zjednoczonych stanów przyślany.—Komodor Blanque przeszedł z swoją eskadrą około Przylądka dobrego Nadziei, do którego nieprzystąpił. Jego przeznaczenie jest obciążyć w posiadłość wyspę Sokotora przy wejściu na czerwone morze, gdyż poruszenia Tippu-Saiba wlkazują zamiar iego połączenia.

Książę de Dorset złożył swoją dymisję z urzędu wielkiego mistrza dworu Królewskiego.

Dnia 8. Lutego.

W czasie zalimitowania sesyjow Parlamentu Irlandzkiego, zdają się intrygi względem Unii uspakiać w Dublinie. W Hrabstwie Westmeath między regimenterem Angielskim i korpusem obywatelskim mającym być rozbrojonym przyszło do walki, w której wiele osób życia postradało. Partya opozycyjna kazała mówić P. Pitt w której dowodzi potrzebę Unii rozdrukować i bezpłatnie rozdać, dla obruszenia umysłów przeciw niemu. Przeszło 20,000. exemplarzów rozrzuconych zostało. Był uczyniony wniosek aby Parlament Irlandzki przenieść do Cork, gdyż ten w Dublinie wystawiony jest (iak uważał General Attorney) na naysię od tłumów ludu, i nie ma żadnego bezpieczeństwa dla siebie.—Najwięksi przyjaciele rządu i teraźniejszej konstytucji byli przeciw Unii, a ponieważ wiele jeszcze członków parlamentu, będących za Unią niegłosowało, przeto Minister ma nadzieję, iż kiedykolwiek przyjdzie wszelako do skutku.—Lord Macartney powrócił tu od przylądka dobrego nadziei. Urząd iego iako Gubernatora tamtejszego, przynosił mu roczny pensji 10. tysięcy funtów, i 200. funtów na stół.

Dnia 12. Lutego.

W Irlandii opór przeciw Unii coraz się większy wzmaga. Katolicy, protestanci, i naysprzeczniesze partye iednegoż są zdania w tej mierze. Czynności sądowe ustały, i wszędzie chmury się wznoszą. W iedney utarczce między milicją i korpusem obywatelskim zginęło z każdej strony do 20. ludzi.—W niektórych hrabstwach całe lasy wycięto na robienie pików. Pod Dublinem żaden wóz nie jest pewnym od insurgentów, i poczmistrze profilu rządu o dodanie eskorty.—Jeden nasz kutter powrócił z krążenia swego z pod Brzści. Nieprzyjacieli ma 15. okrętów liniowych gotowych do wyjścia pod żagle, brakuie iednak podług powieści iednego Szwedzkiego statku przybyłego, na ludziach do osadzenia niemi okrętów. Admiral Bridport strzeże teraz od napadów brzegi Irlandzkie.

Dnia 15. Lutego.

Rząd nasz otrzymał nakoniec urzędowy raport admirała Nelson o wniknięciu wojsk Francuzkich do Neapolu. W przewozie króla Neapolitańskiego do Syrcyli, burza tak straszna była, iż familia królewka spowiedała się i za straconą się już miała. Admiral Nelson życzy sobie tej wiosny nazad do Anglii powrócić.—Mówią, iż P.

Pitt w Kwiecniu znowu pożyczkę 6. millionow dla Anglij, a 4. milliony dla Irlandyi rozpocznie. — Na wiadomość, iż niższa izba Parlamentu w Dublinie Unię w Anglij z Irlandyą odrzuciła, miało *Cork* było także illuminowane, bito w dzwony, i radosne okrzyki wszędzie się rozlegały. — Na przykładu dobrej nadziei dwa magazyny krolewskie od złe myślących ludzi zostały zapalone. — Wczoraj podane od *P. Pitt* względem Unii rezolucye od izby niższej przyjęte zostały, a iak tylko też same w izbie wyższej przejdą, adresy podziękowania królowi podane będą. Minister zamysła ten sam interes w nowej postaci do Parlamentu Irlandzkiego wprowadzić, i nakłonić go przyjęcia projektu.

Papiery opozycyjne zawierają w sobie następującą wiadomość: Donoszą z *Wexford*, iż chłopiec w 14. roku nazwiskiem *James Moore-Lett* po siedmiomiesięcznym więzieniu został nakoniec wypuszczonym na wolność. Olkarzony on był, iakoby dowodził kolumną buntowników w bitwie pod *New-Ross*; zawładzono się narazie za tak długie zatrzymywanie dziecka w więzieniu, i bez roztrząsania jego wysłętku, sąd zalecił wypuścić go na wolność. — Król nakazał generalny post i publiczne modlitwy dla uproszenia Bolkiej pomocy w teraźniejszej wojnie. Nabożeństwo odprawiać się będzie d. 27. Lutego w Anglij, a 28. w Szkocyi.

z Paryża dnia 18. Lutego.

General *Bernadotte* nie poiedzie już do armij *Włoskich*. Oświadczył on Dyrektoryatowi żądanie utrzymania się przy komendzie swoiey dywizji nad *Renem*, a Dyrektoryat potwierdził chęć jego. — Wyjeżdża zatem dnia trzynastego do *Woguncyi*.

Minister wojenny *Scherer* zda się zatrudniać przygotowaniem do podróży, co okazuje iż ma dowodzić iedną z naszych armii. Przypomina tu sobie, iż on wygrał we *Włoszech* najpierwszą bitwę roku 5go, i od niego zaczęła się chwala kampanii Generała *Buonaparte*. Na końcu tej Dekady doniesiona będzie znaczna liczba danych awansów.

General *Championnet* wraz z wyrokiem odbierającym mu komendę nad armią *Neapolitańską*, miał odebrać rozkaz stawienia się natychmiast w Paryżu. Potwierdza się, iż odebrana mu jest komenda za nieuznanie władzy Kommissarza *Faypout*, który zapawne utrzyma się przy niej, lubo zrazu dopraszał się o uwolnienie.

Obywatel *Meyer* niezdaje się być przeznaczonym na Ambassadors *Hatawskiego* przy dworze *Hiszpańskim*. Obywatel *Nieuwerherhe* wyjeżdża tam dnia trzynastego na objęcie urzędu sprawującego jego interesy Rzpłety *Hatawskiej*. — Jutro lub po jutrze spodziewany jest w Paryżu Ludwik *Buonaparte*. — Audyencya na której General *Lemoine* miał oddawać Dyrektoryatowi chorągwie na *Neapolitańskich* zdobycie, na dalszy czas jest odłożona.

Donoszą z *Medyolanu*, iż tam przejęty był list Generała *Mack* do iednego Agenta *Rosyjskiego* znajdującego się w *Florenyji*. Datowany jest pierwszych dni jego wyprawy: między innemi wyrazami znajduia się następujące: „Zdrowy rozsądek kaze mi porzucić tę wyprawę. W całej armij nikt się bć nie chce; ani kije na żołnierzach, ani areszty na officerach, nie dokazać nie mogą.

Dyrektoryat Wykonawczy przysłał dnia wczorajszego wieczorem do obu Rad poselstwo, którego wyrazi są: „Obywatele Reprezentanci. Porta *Ottomańska* uwiadomiona, iż wyprawa *Egiptka* nie była wymierzona iak tylko przeciw iey nieprzyjaciółom, uważała ją z początku w prawdziwy iey postaci, lecz powodowana przez połączone podszepty i groźby Anglij, wojna przeciwko iey dawnym przyjaciółom stała się owocem tego przymierza, wciągnęła ona mocarstwa *Barbaryjskie* do swoich przeciwko Rzpłety nieprzyjacielskich kroków. Dyrektoryat Wykonawczy przedsięwziął środki odwetu, i użycie na obronę kraju, i odparcie napaści, sposobow iakie są w iego mocy. Uwiadomia o tym Ciało Prawodawcze stosując się do Konfliktu.

Wyrok Dyrektoryatu 27. *Pluvios* (15. Lutego) R. 7. — Dyrektoryat Wyk: zważywszy, iż Dey *Algierski* uzbroił i wysłał na morze flaki przeznaczane do atakowania okrętow zlatających pod banderą *Francuską*, i zabierania nawet na neutralnych okrętach towarow i własności *Francuskich* któreby się na nich znajdować mogły. Zwa-

żywszy przy tym, iż Regencye *Tunetańska* i *Trypolitańska*, podobnie co Dey *Algierski* uczyniły przedsięwzięcie; stanowi: Art. I. Okręty uzbroione Rzpłety mają rozkaz, a korsarze *Francuscy* są upoważnieni, do atakowania na morzu i zabierania wszelkiego wojennego lub handlowego okrętu mającego *Algierską*, *Tunetańską* lub *Trypolitańską* banderę. II. Okręty uzbroione Rzpłety i korsarze *Francuscy* są równie umocowani przez prawo odwetu zabierać wszelkie towary i własności *Algierskie*, *Tunetańskie* i *Trypolitańskie*, któreby pod neutralną banderą znalazli. W tym przypadku okręty neutralne po wyprośzeniu z nich towarow i własności zajętych, natychmiast uwolnione zostaną. III. Własności i towary *Angielskie*, *Tunetańskie* i *Trypolitańskie* schwytane przez okręty Rzpłety i korsarzow *Francuskich*, w ulkuteczeniu dwóch poprzedzających Artykułow, zostaną ożaczowane, urządzone i rozdzielone na pożytek tych którzy je zdobędą, na iakimkolwiek bądź statku i pod iakąkolwiek banderą zabrane; stosownie do Praw i urzędzeń teraz trwających względem zdobycow, oraz pod temi samemi warunkami iakie są postanowione względem innych nieprzyjaciół Rzpłety. IV. Ministrowie wojny, osad, i sprawiedliwości, obowiązani są w tym co do każdego z osobna należy, ulkutecznie niniejszy wyrok, który do Dziennika Praw wciągnionym zostanie (podpis: L. M. REVELLIERRE — LEPEAUX Prezydent.

Lifty z *Alexandryi* do *Antony* przybyły zbiłaić wieść o wyładowaniu i atakowaniu tej twierdzy, donosząc, iż Adiutant *G. Buonaparte*, *Marmond*, jest od miesiąca komendantem *Alexandryi*. — Donoszą z *Brest* pod datą 10. — „Przybył tu od wschodu kosztowny konwoj pod eskortą fregaty *Creole*, kilku korwet, i innych lekkich statkow. W tym konwoju znajduje się 5. wielkich statkow z drzewem do budowy, inne z żywnościami. Będziemy zatem wkrótce widzieli pływające nowe nasze okręty *Wolność*, *Morzw*, *Nierozłączony* etc. W czasie przybycia tego konwoju, drugi konwoj idący z północy był atakowany przez korwetę *Angielską*, która natychmiast zlatowała ze statką odparta, a konwoj przyplynał do *Abrewrack*, i wkrótce przybędzie do *Brest*. — Można się teraz zatrudniać nowym Dyrektorem, który ma być obrany; i jeżeli się ulkutecznie Dyrektoryatu życzenie, wybor ten padnie na Ob. *Robertjeot*. — Korrespondencya ministra w *Berlinie* z Rządem, jest teraz nader częsta. — Zamyslaia tu o posłaniu pomocy dla Generała *Buonaparte*. — Nasze dzienniki wyrażai, iż iedna kompania aktorow dramatycznych wybiera się w podróż do *Egiptu*, gdzie ią *Buonaparte* wzywa, i że już otrzymała potrzebne do tej drogi paszporta. — Mowią, iż podług zapowiedzianych odmian niektórzy Generalowie dywizji zamienią swoje miejsca i przejdą z *Włoch* do *Niemiec*, inni zaś z *Niemiec* do *Włoch*. Podobny środek w ostatnich kampaniach użyty, pożyteczne przyniosł skutki. — General *Joubert* dla poratowania swoiego zdrowia udał się do *Pont-deveau* w Departamencie *d'Ain*. Mowią, iż olkarzył wiele osob we *Włoszech* użytych. — Kuryer w tych dniach z *Neapolu* przybył, przyniósł wiadomość, iż G. komendernia i Woyłkiem *Francuskim* w zajętym kraju *Neapolitańskim* ściga zewsząd poliki, dla nadzwyczajnego oporu iakiego w wielu miejscach doznaje. Oprócz *G. Macdonald*, dwaj inni Generalowie złożyli swoje dymisyje. Spodziewane tam są woyłki, po które admirał *Nelson* udał się z wielką liczbą przewozowych statkow.

Dnia 20. Lutego.

General *Championnet* wysłał dwóch kuryerow do Dyrektoryatu, z których ieden doniósł o zawartym zawieszeniu broni, drugi o insurrekcyi ludu w *Neapolu*. Drugi kuryer przedzwy przybył od pierwszego, i General *Championnet* otrzymał iak slychać dla pewnych powodow swoią dymisyją. Ta iednak trwała tylko 24. godzin. Gdyż zaraz potem przybył pierwszy kuryer Generała *Championnet* z depeszami, które przyczyny postępu wspomnianego Generała lepiej wyświeciły. Dyrektoryat wysłał zaraz tego ostatniego kuryera napowrot z gratyfikacją 2000. frankow, jeżeli przedzwy stanie w głównej kwaterze *G. Cham. pionnet* od kuryera wysłanego pierwey 24. godzinami.

Rozpoczęta jest negocyacya z Ministrem *Duhikim*, a Dwer iego zdaie się do neutralności nakłaniać.

Spodziewamy się wkrótce odebrać autentyczne szczeguly o stanie *Francuzow* w *Egipcie*. Wiele osob świeże

ztamtąd przybyło do *Francyi*, między niemi jest *Felzer*, który się zawłze znajdował przy *G. Buonaparte*. Pewną jest rzeczą, iż *Kleber* złożył komendę w *Alexandryi* dla złączenia się z armią.

W niektórych Dziennikach znajduje się następujący wypis listu z *Neapolu* pod d. 10. *Pluvios* (29. Stycznia.) „Wzięcie tego miasta przez *Francuzow*, będzie znaczną w hiltoryi epoki. Po znieśieniu armij Krolewskiej i opowaniu *Kapui*, weszli do tej stolicy. Szesćdziesiąt godzin bitwy w ulicach, na terrassach domow, w pośród płomieni, ledwie wystarczyć mogło na zgnębie Lazonow, których liczba wynosiła 40. tysięcy ludzi. — Konfliktu Krolestwa wyraża, iż skroby nieprzyjacieli stał się panem *Kapui* i ciągnął ku *Aversa*, ażeby mu natychmiast zanieślono klucze od *Neapolu*. Znaczniejsi mieszkańcy chcieli ulkutecznie ten artykuł konfliktu dla uchronienia miasta od grożącego mu losu; lecz Lazoni niemający nic do stracenia, przymusił mieszkańców do zamknięcia się w swoich domach, i zaczęli po różnych częściach miasta rabować. Gdy *Francuzi* staneli przed *Neapolem*, Lazoni wyszli przeciwko nim we trzech kolumnach. Ta rzecz dowodzi ich śmiałość, przez trzy dni opierali się w otwartym mieście, wstępny boiem walczyli po ulicach, nieustępując miejsca iak tylko natęczywości ćwiczonego żołnierza, i często czyniąc wątpliwym zwycięstwo, które się nakoniec przeważało na stronie *Francuzow*. Teraz wślytko jest w łpokoyności, nowy Rząd się układa; dobrzy obywatele, patryoci i właściciele kontenci są z naszej bytności, lecz ich ieden Lazon zastrasza. Aroli z innej strony 6. tysięcy wiesniakow zamkniętych w *Traietto* (w miejscu naszej komunikacyi z *Rzymem*) niechcą się poddać, i wślytkie rzeczy w drodze przeymuią. General *Rey* ma przedsięwziąć ich oblężenie. Nie można nieprzyznać iż ta piękna kraina będzie wielkim dla *Francyi* źródłem; znajduje się tam wiele drzewa do budowy i innych potrzeb do marynarki, dostateczna liczba statkow przewozowych na 18. tysięcy woyłki, iedna tylko fregata, a żadnego wojennego okrętu; Król zabrał z sobą wślytkie, a *Anglicy* resztę łpalili.

Pismo iedno publiczne wystawia następujący obraz *Lazonow*. — „Lazoni są to drążnicy, robotnicy dzienni, rybacy, i posługacze okrętowi w *Neapolu*. Dla łagodnego powietrza miasta tego, nie mają mieszkania stałego, lecz spiaia częścią na ulicach, częścią w ialkiniach i otworach łkał w około miasta leżących. Odzież ich składa się nie więcej iak z koszuli i spodni. Liczba ich wynosi do 40. tysięcy. Od pierwszego *Masaniello*, a może i wprzod ieszcze mieli właściwego naczelnika, któremu sam nawet król uszanowanie okazywał. Niektórzy z nich używani w domach za posługaczow i kommissantow, bywai nacyście wierkami ludzmi. W powszechności iednak łklonni są do wszystkich złych czynow, wiele złodziejstwa, rabunkow, i morderstw od nich pochodzić zwykło. Przytym są także niezmierni fanatycy. Nieraz zdarza się, iż wsuwai rękę do kieszeni swego somliada, w ten czas kiedy z największym nabożeństwem drugą kładą na relikwiach.

z Bruzelli dnia 19. Lutego.

General *Collaud* otrzymał kuryera od Generała *Jourdan* z wiadomością, iż kampania natychmiast się rozpocznie, jeżeli *Austrija* i *Rzesa* nie przyimają spiesznie propozycow podanych od rządu *Francuskiego*. Ządał także General *Jourdan*, aby przeznaczone nad *Ren* woyłki, iak naysprędzwy tamże posłane zostały, woyłki przeto te, otrzymały rozkaz spiesznym marszem dążyć na miejsce przeznaczenia swego. Tu przygotowane są kwatery dla 5. do 6. tysięcy ludzi spodziewanych z wewnętrznych okolic *Francyi*. — Z *Luxemburga* wielki park artylleryi posłano do *Erenbreistenu*.

Przechod woyłki do armii *Refskich* dotąd nieustale, mowią, iż General *Collaud* obeymuie komendę nad iedną z tych dywizyow. Po odebraniu w tych dniach depeszow od Rządu, na tychmiast udał się w podróż.

z Hagi dnia 19. Lutego.

Od rozpoczęcia rozruchow w Irlandyi, mówią tu wiele o wyprawieniu woyłki do tego Krolestwa. Woyłki które się znajdowały w *Harlem*, mają się udać do *Texel*, a część naszej floty stoi w gotowości do wypłynienia.

Francuzi żądają od nas 12. tysięcy posiłkowego wojsła w przypadku gdyby się wojna zaczęła.

z Brünna dnia 2. Marca.

Na dniu 27. Lutego kompania z szlachty tutejszej złożona, i powodowana miłością ludzkości, dała powrotną reprezentację komedii na teatrze publicznym dla wsparcia pozostałych wdów i sierot po zabitych żołnierzach od regimentu Wallis. Zebrane pieniądze wyniosły 509. zł. i 50. grzywnarow. Była grana komedia Pana Schröder pod tytułem *Choraży*, i nowa pantomima w 3. aktach wynalazku i muzyki hrabiego Mitrowskiego pod tytułem *Wyroczenia*.

Towarzystwo *Angielskie* do ratowania zatoniętych i na pozor umarłych utworzone, przywróciło do życia w przeciągu lat 23. od roku 1774. do 1797. 2198 ludzi. Podobnie towarzystwo od roku 1767. w *Amsterdamie* utrzymujące się, wyratowało 990. osób do roku 1792. W *Paryżu* towarzystwo w tym celu ustanowione, ocaliło życie 487. ludziom od roku 1782 do 1790. W *Hamburgu* 87 osób utrzymanych zostało przy życiu od roku 1769 do 1793.

z Ratyzbony dnia 10. Lutego.

Dnia onegdajszego nie wotowano względem marszu wojsła *Roffyjskich* przez terytorium Rzeszy. Mówią, iż ministrowie Cesarzcy nieodebrali jeszcze swoich instrukcyow. Spodziewają się, iż w przyszłą sobotę trzy kolegia otworzą swoje protokoły.

z Frankfurtu dnia 20. Lutego.

Wiadomość rozgłoszona jakoby hrabia *de Lehrbach* miał dawniej oświadczyć polkom *Francuzkim*, iż wojsła *Roffyjskie* uważane być powinny za polikowe cesarza Jmci, zupełnie jest fałszywą. — Słychać, iż odpowiedź cesarza na ostatnią notę *Francuzką* prosto do *Paryża* jest posłana. — Wojsła *Austryackie* które miały zająć też same posterunki, jakie przed podpisaniem warunków przedugodnych w *Loeben* zajmowały, otrzymały kontrordynans. — W okolicy *Gießen* zebrało się 15. tysięcy wojsła *Francuzkiego*. — Mówią, iż Xiążę *Witemberski* obawia się rewolucji w kraju swoim, i udał się w tej mierze o pomoc do cesarza. Według niektórych pism publicznych, czyni on przygotowania do wyjazdu przez *Hannower* do *Anglii*. — *Francuzi* jeszcze *Renu* nie przechodzili.

Elektorowa *Bawarska* wdowa wyjechała z *Munich* do *Wiednia*. Ministrowie *Francuzcy* w *Raftad* oczekują na kuryera z *Berlina*, którego im ma przysłać Ob. *Sieyes*. — Donoszą z *Stutgardu*, iż Baron *de Bühler* minister *Roffyjski* wyjechał do *Ratyzbony* ażeby podać sejmowi oświadczenie wielkiej wagi, stosowne do gwarancji konfitycy i całości Rzeszy przez *Roffy*, oraz względem marszu wojsła *Roffyjskich*.

z Raftad dnia 20. Lutego.

(Ostatni artykuł z *Raftad* w przeszłej gazecie przez omyłkę *Dziennika Frankfurckiego* pod 21. położony, powinien być pod d. 19.)

Zapewniają, iż Hr. *de Lehrbach* miał dnia 14. t.m. z Ob. *Bonnier* osobną konferencyą, po której adiutant *Floffe* wyprawiony był z depeszami przez ministra *Austryackiego* z *Wiednia* odebranymi i ministrom *Francuzkim* przez nich komunikowanymi. Mówią, iż Hr. *de Lehrbach* miał z tymże ministrem drugą konferencyą dnia 18. — Odpowiedź Sejmu *Ratyzbońskiego* względem marszu wojsła *Roffyjskich* jest spodziewana na dzień 26. Zdać się, iż przeprowadzenie wojsła *Francuzkich* przez *Ren* do tego dnia jest wstrzymane. — Szef batalionu *Blondel* przejeżdżał tedy dniu wczorajszego powracając z *Stutgardu* do *Strazburga*. Jego poselstwo ściga się do żądania przez Rząd *Francuzki* uczynionego względem kilku fortec xięstwa *Witemberskiego*. Dnia dzisiejszego tenże officer przejeżdża znowu przez nasze miasto idąc po drugi raz do *Stutgardu*. Mówią, iż Xiążę *Witemberski* ma założyć swoje mieszkanie w *Weilingen*, a w *Sintgardzie* wyprzątać już archiwę. — Wojsła *Austryackie*, które opuściły *Bryzgówią*, znajdują się w tym momencie w *Henningen*. — Listy z *Ulm* pod d. 16. donoszą, iż 250. emigrantów *Francuzkich* wraz z G. *Dumourier* z okolic *Weissenburga* udali się do *Paffau*. — Wojsła Cesarzkie żądne jeszcze nie uczyniły poruszenia na przejscie przez rzekę *Lech*.

z Strazburga dnia 21. Lutego.

Wojsła *Francuzkie* dotąd jeszcze *Renu* nieprzeszły, lecz wszystkie przygotowania są uczynione do skutecznego przejścia za kilka dni tego zamiaru. G. *Jourdan* powrócił z małej podróży, która odprawił do głównej kwatery G. *Ferino* w *Blotzheim* blisko *Huningi*. Do naszego miasta i jego okolic ściga się dotąd wielka liczba wojsła. General komend: odprawił dziś rewię przedniej straży. Zapewniają, iż generalna komenda nad armią *Włoską* po nieprzejściu jej przez G. *Bernadotte*, oddana będzie Generalowi *St. Cyr*.

z Kassel dnia 24. Lutego.

(Artykuł z *Gazety Kasselskiej* tegoż dnia.)

Tak upragniona o pokoiu wiadomość, okazuje się nieszczeniemy mylną, ponieważ ją niepotwierdziły ostatnie listy z *Frankfurtu*, podobieństwa owszem do wojny zdają się potwierdzać. *Austryacy* pomykają się, a między *Laną* i *Niddą* przybyły liczne wojsła *Francuzkich* korpusy. Okazuje się, iż tylko wielkie wod wylewy przeprowadzić wojsła *Francuzkich* przy *Kehl* spóźniły.

z Turynu dnia 3. Lutego.

Rząd nasz tymczasowy postanowił d. 2. t. m. na swoim posiedzeniu wyłazać do *Paryża* uroczystą deputacyą z prozbą, ażeby Dyrektorat Wyk: przyłączył *Piemont* do *Rzpltey Francuzkiej*. Lecz projektowi temu wiele się sprzeciwia, osobliwie po wsiach. Różne członki rządowe rozbiegają się na prowincye, dla oświecenia ludu względem jego własnego interesu, i dla odwrócenia go od zamiaru utworzenia oddzielnej *Rzpltey*, iak już w tej mierze projekt był na wielu miejscach rozrzucony. Też osoby wzięły na siebie obowiązek przedstawić równie i to ludowi, że *Piemont* nie jest tak obszernym krajem, ażeby mógł sam znośić koszt potrzebny na utrzymywanie oddzielnego rządu, opłacanie dyrektorów, ministrów, ambasadorów, wojsła i t. d. że z tych powodów rząd tymczasowy widzi się być przymuszony żądać przez umyślną w *Paryżu* Deputacyą przyłączenia się do *Rzpltey Francuzkiej*, albo do którejkolwiek *Włoskiej*; i że czyniąc między tym dwojgiem wybór, lepiej jest kłaść część narodu dającego innym pomoc i opiekę, niżeli należeć do narodu pod opieką stojącego. Mają być za tym sporządzone protokoły po różnych okręgach dla zapisanie wotów tłumaczących w tej mierze wolę ludu *Piemontskiego*: takowa okoliczność rzadzić może wielkie zamieszanie, gdyż obiedwie strony *Francuzka* i *Włoska* z równym obciążeniem są za swoją opinią, i już w niektórych okolicach przyszło zjad do walkow. Municypalność *Turyńska* ogłosiła się już za przyłączeniem się do *Francyi*.

z Rzymu dnia 3. Lutego.

General artylleryi *Eble* rozkazał z pospiechem pracować około naprawy fortyfikacyow *Kapui*, i opatrzył też twierdzę w trzy-miesięczną żywność. *Francuzi* zniszczyli wsielkie łaznie które General *Mack* poczynił nad *Wolturnem*. — W krajach *Neapolitańskich* wprowadzone już są municypalności.

Od 8mju dni przybyło tu około 8. tysięcy wojsła *Francuzkiego*; wielka jego część udała się ku *Neapolowi*, reszta ku *Civita-Peccchia* i do Departamentu *Cerc-o*. Kilku kommissarzow *Francuzkich* wyjechało do *Neapolu*. Droga do tego miasta z *Rzymu* prowadząca jest teraz bezpieczną, i ostatniego *Włorku* wyprawiono na zwykłego kuryera. — General *Championnet*, wydał do mieszkańcow kraju Proklamacyą pod 24. Stycznia, w której zapewnia o zachowaniu ich Religii, majątkow, i spokojności przez wprowadzenie zasad oycowłkiej administracyi.

Prawo d. 23. postanowiło Rząd tymczasowy. — 1. *Rzplta Neapolitańska* wyobrażać będzie tymczasowo 25. Członkow. — 2. Są mianowani członkami Reprezentacyi Narodowej (następują wiadome już imiona) — 3. Zgromadzenie Reprezentantow ma powierzoną prawodawczą i wykonawczą władzę, aż do ułożenia konstytucyjnego Rządu. — 4. Wyroki Zgromadzenia Reprezentantow nie będą miały mocy Prawa, póki nie zostaną przez Generala kommanderującego potwierdzone. — 5. Zgromadzenie Reprezentantow nie może się naradzać iak tylko w obecności dwóch trzecich części członkow i większości głosow. — 6. Zgromadzenie Reprezentantow podzielone jest na sześć wydziałow do skutecznego praw i wszystkich szczeblow administracyi publicznej. — 7. Ustanowiony będzie wydział centralny, wydział Prawodawczy, wydział Karbowy, i wydział administracyi wewnętrznej. — 8. Członki wydziałow mianowani będą przez Zgromadzenie powszechne; rodasy ich władzy osobnym Prawem przepisany będzie. — General kommanderujący zostawia sobie nominacyą na wakujące miejsca w reprezentacyi Narodowej.

z Florencyi dnia 4. Lutego.

Odbieramy następujące opisanie widzenia się Króla *Sardyńskiego* z Papieżem: „Gdy Król okazał chęć oglądania Ojca S. Officer *Francuzki* towarzyszący Królowi od *Turynu* i który go jeszcze dotąd nieodłączył, naznaczył dzień i godzinę tej wizyty, to jest 23. Stycznia. Dnia tego z rana Król i Królowa udali się w powozie do *Poggio Imperiale* do Kartuzow, lecz zawsze w towarzysztwie offiera *Francuzkiego*. Papież o ich przybyciu uwiadomiony, wyszedł naprzeciw nim wsparty na dwóch osobach. Ledwo tylko pokazał się w appartamencie, natychmiast Król i Królowa spuścili się na kolana. Ojciec Święty który prosił ażeby powitali, zaprowadził ich do przyległego pokoju. Król rzekł do Ojca S., iż dzięki Opatrzności, przez widzenie jego znaczone w swoich nieszczęściach czuie ulżenie, i że uprasza J. S. ażeby mu nie odmówił żadnej duchowey pomocy, iaka od niego zależy iżby był w stanie przyjmować z pokorą Bołkie wyroki, nakoniec upraszał go o absolucyą *in articulo mortis*. Ojciec S. czyniąc co tylko żądał, odpowiedział na wzywanie z największą łagodnością, i wystawił mu własną swoją sytuacyą za pobudkę do pocieszenia się. Prowadzili potem przez 40. minut poufale rozmowę, do której Królowa należała, po czym osoby z ich swity przypuszczone były do ucałowania nog. Oświadczone Officerowi *Francuzkiemu* iż może oglądać Papieża, iezeli mu to sprawi ukontentowanie, lecz on odpowiedział iż tego nieuczyni, spodziewając się, iż widok mundur który na sobie nosi, nie byłby zapewne miłym dla Piusa VI.

Różnaitym sposobem opowiadano zdarzenie które opóźniło przybycie Generala *Mack* do *Medyolanu*. Niektóre Gazety donosiły iż się schronił, inne iż przez bojaźń ażeby w przechodzie gór *Appeninskich* nie był zabitym, była mu powodem iż się prosił ażeby go zaprowadzono do *Rzymu*. Dziś rzecz tę opowiadają w sposób czyniący mu honor. Gdy przybył o siedm mil od *Rzymu*, jego eskorta została napadniętą, zamordowaną lub rozproszoną od wieśniakow, którzy ofiarowali odprowadzić tego Generala do *Wenecyi*, lecz on odpowiedział iż musi powrócić do *Rzymu* będąc iezem na słowo honoru, co też i uczynił. Ztamtąd wyjechał dnia 1. Lutego pod mniejszą eskortą.

Dnia 9. Lutego. — Dowiadujemy się, iż General *Mack* przejeżdżał dnia 6. przez *Rimini*, idąc do *Medyolanu* z Gener: *Belpui* pod małą eskortą z dragonij *Francuzkiej*. — Król i z Królową *Sardyńscy* wyjechali do *Liworno*. — Zdrowie Papieża zostało polepszone, lecz nie tyle iżby bez niebezpieczeństwa swojego życia mógł morlak podróż przedsięwziąć.

Kommissya wspólna przez Nayaśniejsze Dwory dwa Cesarzkie i Królewsko-Prulki do upadłych szesściu Bankow, to jest: *Uur-Piotra Teppera*, *Karola Schultza*, *Fryderyka Kabryta*, *Prota Potockiego*, *Macieja Łyszkiewicza*, i *Jana Dawida Heislera* wyznaczona.

Wam JOO. JW. WW. Urodz: Szlachetnym.

Romanowi *Placydowi* i innym *Fabiana lukefflorom* o czerw: zł. 4300. zł. 12. — Tymze o *Cellya* na zł. 3000. *Czapkiemu* z *Sokołowskim* o czerw: zł. 100. — *Dobrowolskiemu* *Jakubowi* o czerw: zł. 25. — *Heiking* *Baronowi* o czerw: zł. 400. — *Krzysztofowiczowi* o czerw: zł. 300. — *Dekiertowi* i *Marcinkowskiemu* o czerw: zł. 324. zł. 7. — *Ogłowskiemu* *ganowi* o czerw: zł. 609. zł. 13. gr. 15. — *Pauszy* *Jozefowi* o czerw: zł. 50. — *Rokoffowskiemu* *Cyprianowi* o czerw: zł. 725. — *Xieciu Woronickiemu* *Jozefowi* o czerw: zł. 97. zł. 13. — *Suffczyńskiemu* *Antoniemu* o czerw: zł. 25. — *Humieckiego* *Jozefa lukefflorom* o czerw: zł. 300. — *Szydlowskiego* *Antoniego* żonie i *lucellorom* o czerw: zł. 200. — *Cala* *Jankłowi* o czerw: zł. 10. — *JO. Xiecia Adama Ponihskiego* *lucellorom* i *Urodzonego Sutkowskiego* *Woyciecha lukefflorom*, bądź i powyższych pozwanych, iezeli który z nich umarł *lucellorom* i ich opiekunom nakazuje; ażeby pomienieni pozwani, od daty obwieśzczenia niniejszego *Edyktałnego* pozwu za tygodni ośm, czyli w ten czas, gdy ta Sprawa do sądnienia przywołana będzie, przed sądem niniejszym *Kommissyi* w mieście *Warszawie* w domu *Teppera* *Wojfki* zwanym, na ulicy miodowej położonym, odbywającym się, osobiście lub przez umocowanego, każdy w szczególności *Plenipotenta*, stawili się; a to na prawne popieranie *Wierzycieli Ur: Fryderyka Kabrego* *bywzego Bankiera* do majątku jego ubiegających się, tudzież iadownie ustanowionych *Administracyi* i *Prokuratora* na rzecz *Mafly* czyniących *Powodow*, którzy na fundamencie ordynacyi sądu niniejszego *Kommissyi* zapozwawanie przez gazety i obwieśzczenia publiczne determinującoy, stosując się do dokumentow, kłag kantorowych, korrespondencyi i innych pism, pozywają o to, aby was do zapłacenia sumy w gorze przy każdym w szczególności z pozwanych położonych, a podług dowodow *Mafsie Ur: Kabrego* należących, wraz z zaległemi prowizjami i wydatkami prawnymi obowiązując, a w przypadku stawienia się lub nie? przez was, i należytości niezapłacenia, aby rygor niezwłoczny z wszelkiego majątku i osoby każdego pozwanego *eksekucyi* podług prawideł *Kommissyi* rozciągnąć, was zaś *lucellorow* i ich opiekunow *JO. Xiecia Ponihskiego* i *Ur: Woyciecha Sutkowskiego* do wykupu *Powodow* z *dobr Cudnowskich* i zapłacenia sumy pod powyższym rygorem przynaglić, a w przypadku niezapłacenia, też dobra *plus offerenti* przedać zalecić, i ich dziedzictwo przyznać, a was odsądzić; Zaczynam macie się stawiać, na pretendowane długie odpowiedzieć, fundusz satysfakcyi okazać; albowiem, czyli się stawicie? lub nie? na terminie z niniejszego pozwu przypadającym, wyrok zaoczny i ostateczny iako sądu najwyższego przeciwko wam ogłoszony będzie, i *eksekucya* niezwłoczna, iak wyżej, wskazana zostanie. *Działo się w Warszawie dnia 2. Mijsiaca Marca Roku Pańskiego* 1799.

(L.S.) A. M. MĘDRZECI Komm: Bank: Pisarz.

DONIESIENIA.

Franciszek Aufszlag Kupiec i Obywatel *Warszawski* obiaży handel korzenny i winny po s. p. *Stanisławie Raftakowiczu* w ślarym mieście, donosi *Prześwietney Publiczności*, iż ten handel w wszelkie gatunki towarow korzennych i Win rozmaitych w najlepszym gatunku, jest teraz przez niego opatrzony. — Polecając się przylatym iakowym względem *Prześwietney Publiczności*, usługi swoje, w dostarczaniu dobrego towaru i za słuszną cenę ofiaruje.

Niżej podpisani *Eksekutorowie Testamentu* *Urodz: Andrzeja Niewierawskiego* postanowieni na mocy *Rezolucyi* *Nayaśniejszej Regencyi Warszawskiej* pod dniem 15. Lutego 1799. Roku do nas *eksekutorow* wyszley, uwiadomilią wzyfłkich w ogólnosci sukcesyonalnych *Wierzycielow* tegoż niegdą *Andrzeja Niewierawskiego* iakiekolwiek *Pretensye* do tegoż *zmianowanego Niewierawskiego* mających, aby się z dokumentami oneż usprawiedliwiającymi do nas *Eksekutorow* w kamienicy *Sukcesorow Maryańskiego* przy ulicy *S. Jerkfiej* pod Nrem 1771. stoiący w tygodniach trzech zgłaszali, w przypadku niezgłoszenia, iż summa w rękach naszych znajduąca się, stosownie do Testamentu przez tegoż *Niewierawskiego* sporządzonego, rozrządzoną zostanie. Dan w *Warszawie* 11. *Marca* 1799. Roku.

J. Gduczyński. — S. Kurezewski.